

طرح درس نظری: بزرگسالان و سالمندان دو (عفونی، اتاق عمل، چشم و گوش، تولید مثل، ادراری)

اطلاعات دوره

اطلاعات مدرس/مدرسين نام مدرس/مدرسين همکار: دکتر اسمعیلی، دکتر درویش پور، دکتر غفوری، دکترزندی رتبه علمی: استاد، استاد، دانشیار، دانشیار رشته تحصیلی: پرستاری پست الکترونیک اساتید همکار R_esmaieli@yahoo.com ali.darvishpoor@yahoo.com ghafouri@sbmu.ac.ir mitra.zandi@yahoo.com محل کار : دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۲۰۲۵۲۰	اطلاعات مسنول درس نام مسنول درس: دکتر نظری رتبه علمی: مربی هیئت آموزشی رشته تحصیلی: پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۲۰۲۵۲۰ پست الکترونیک: Mahnazari2010@yahoo.com	اطلاعات مربوط به درس گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری داخلی و جراحی نام درس: بیماری های بزرگسالان و سالمندان ۲ نوع و تعداد واحد: ۳ واحد نظری پیش نیاز/هم نیاز: داروشناسی/ پرستاری بزرگسالان سالمندان ۱ رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامایی روز و ساعت کلاس: سه شنبه ۱۰-۱۲ کل ترم و چهارشنبه ۱۳-۱۵ هفته دوم گروه الف شنبه ۱۰-۱۲ کل ترم و دوشنبه ۱۰-۸ هفته دوم گروه ب
---	---	--

تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۴/۱۲/۷

شرح درس: در این درس دانشجویان با تاریخچه سلامتی و ارائه مراقبت بر اساس فرایند پرستاری در بیماری های عفونی، ارولوژی، گوش و تعادل، چشم، تناسلی و جراحی آشنا می شوند و پس از طی دوره قادر خواهند بود با تلفیق دانش خود با نظریه ها و مفاهیم پرستاری ضمن به کارگیری فرایند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان، مهارت های تفکر خلاق را در تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی به کار گیرند.

هدف کلی:

آشنایی با دانش مورد نیاز برای ارزیابی جامع، برنامه ریزی و مراقبت از بزرگسالان دچار بیماری های عفونی، اختلالات سیستم ادراری، سیستم حسی (بینایی، تعادلی، شنوایی)، اختلالات سیستم تولید مثل و پستان، پرستاری اتاق عمل بر اساس فرایند پرستاری یا به کارگیری دانش قبلی در زمینه مفاهیم زیر بنایی پرستاری به همراه تقویت مهارت های تفکر خلاق، مراقبت مبتنی بر شواهد در کاربرد تشخیص های پرستاری به منظور تامین حفظ و ارتقا سلامت از پیشگیری تا نوتوانی از بیمارستان تا منزل.

جدول ۱- برنامه درسی روزانه

تاریخ برگزاری کلاسها	هدف کلی	اهداف رفتاری	حیطه و سطح هدف رفتاری			روش تدریس	روش ارزشیابی	مدرس/مدرسين
			دانش	حرکتی	عاطفی			
جلسه اول	آشنایی با بیمار یهای عفونی واگیر دار و غیر واگیر آشنایی با تدابیر مراقبتی مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بیماری های عفونی	- تسلط بر آشنایی با بیمار یهای عفونی واگیر دار و غیر واگیر - تسلط بر تدابیر مراقبتی مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بیماری های عفونی	*	*	*	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	تکوینی-تراکمی، تکلیف	دکتر نظری
	آشنایی با تدابیر مراقبتی مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بیماری های عفونی	- تسلط پیشگیری تا نوتوانی و برنامه مراقبتی در منزل بیماری های عفونی - تسلط بر	*	*	*	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	تکوینی-تراکمی، تکلیف	
دوم	آشنایی با بررسی و شناخت بیماران مبتلا به بیماریهای عفونی	تسلط بر تاریخچه سلامتی، معاینات فیزیکی، تست های تشخیصی و علائم عمومی و اختصاصی	*	*	*	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	تکوینی-تراکمی، تکلیف	دکتر نظری
	آشنایی با مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری در عفونت های باکتریال	- تسلط بر مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری در عفونت های باکتریال، تظاهرات بالینی و درمان طبی نظیر وبا، سل، تب مالت، سالمونلا، شیگلوز، تیفوئید، مننژیت مننگوکوکی، کزاز، گانگرن گازی، جذام	*	*	*	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	تکوینی-تراکمی، تکلیف	
سوم	آشنایی با عفونت های ویرال نظیر آنفولانزا، منونوکلئوز عفونی، تب کریمه کنگو، هاری، ایدز، جنون گاوی،	تسلط بر مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری عفونت های ویرال نظیر آنفولانزا، منونوکلئوز عفونی، تب کریمه کنگو، هاری،	*	*	*	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	تکوینی-تراکمی، تکلیف	دکتر نظری

						ایدز، جنون گاوی، لیشمانیوز، مالاریا، هیستوپلاسموزیس	لیشمانیوز، مالاریا، هیستوپلاسموزیس	
	تکوینی-تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	تسلط بر آشنایی با شوک سپتیک و اقدامات پرستاری و درمان طبی در شوک سپتیک	آشنایی با مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری در شوک سپتیک	
دکتر نظری	تکوینی-تراکمی گرفتن تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	تسلط بر مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری در بیماری های نوپدید مانند کووید(سندرم تنفسی خاورمیانه، سندرم تنفسی حاد شدید)، تب کریمه کنگو، ابولا، تب لاسا	آشنایی با بیمار یهای نوپدید عفونی	چهارم
	تکوینی-تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	تسلط بر مراقبت جامع بر اساس فرآیند پرستاری تظاهرات بالینی و درمان های طبی و پرستاری بیماری های عفونی منطقه ای	آشنایی با بیمار یهای عفونی منطقه ای	
دکتر نظری	تکوینی- تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	-تسلط بر ویژگی های رطوبت، دما، تهویه اتاق عمل، وسایل ثابت اتاق عمل و جراحی -تسلط بر انواع روش های استریلیزاسیون، وسایل و تجهیزات مورد نیاز استریلیزاسیون -تسلط بر انواع جراحی هایی که در اتاق عمل انجام می شود. -تسلط بر اصول کنترل عفونت و رعایت نکات ایمنی مهم در اتاق عمل	-آشنایی با ساختمان و تشکیلات موجود در اتاق عمل و وسایل ثابت اتاق عمل و جراحی -آشنایی با استریلیزاسیون و انواع آن -آشنایی با جراحی و انواع روش های جراحی و عوارض آن ها -آشنایی با اصول پیشگیری از انتشار عفونت و حفظ ایمنی	پنجم الف

دکتر نظری	تکوینی- تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	- تسلط بر انواع پوزیشن های اعمال جراحی و عوارض آن ها - تسلط بر نقش های پرستار اسکراب، سیرکولر، CSR و ریکاوری - تسلط بر انواع روش های بیهوشی و بی حسی و عوارض آنها - تسلط بر ارائه مراقبت های خاص از بیمار در حالت بیهوشی بر اساس فرآیند پرستاری - تسلط بر اصول مراقبت های فرآیند پرستاری، قبل ، حین و بعد از اعمال جراحی	- آشنایی با انواع پوزیشن ها آشنایی با وظایف و نقش های پرستاران در اتاق عمل - آشنایی با ملاحظات پرستاری در روش ها و داروهای مصرفی در بیهوشی - آشنایی با مراقبت های مورد نیاز بیمار در بیهوشی - آشنایی با اصول مراقبت های فرآیند پرستاری	ششم الف
دکتر غفوری	تکوینی- تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	مراقبت های قبل از جراحی را بیان نماید	آشنایی با اتاق عمل و جراحی	هفتم ب
دکتر غفوری	تکوینی- تراکمی، تکلیف	سخنرانی، پاورپوینت، اینترنت، پرسش و پاسخ	*	*	*	مراقبت های بعد از جراحی را بیان نماید	آشنایی با اتاق عمل و جراحی	هشتم ب
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	آناتومی سیستم بینایی را شرح دهد. - فیزیولوژی سیستم بینایی را شرح دهد	آشنایی با فیزیولوژی و آناتومی سیستم بینایی	نهم
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	- علائم و نشانه های اختلال در سیستم بینایی را شرح دهد. - روش های معاینه در سیستم بینایی را شرح دهد. - آزمون های پارا کلینیکی غیرتهاجمی	آشنایی با بررسی وضعیت سلامت مددجوی مبتلا به اختلالات بینایی آشنایی آزمون های پاراکلینیکی مربوط به اختلالات بینایی	دهم

						مربوط به اختلالات بینایی را شرح دهد. -آزمون های پارا کلینیکی تهاجمی مربوط به اختلالات بینایی را شرح دهد		
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	-کاهش بینایی و نابینایی را شرح دهد. -بیماری کاتاراکت و مراقبت های مربوط را شرح دهد.-بیماری گلوکوم و مراقبت های مربوط را شرح دهد. -دژنراسیون ماکولا وابسته به سن و مراقبت های مربوط را شرح دهد	اختلالات بینایی مزمن شامل(اپیدمیولوژی، پاتولوژی و اصول درمان	یازدهم
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	-انواع عیوب انکساری را شرح دهد. -روش های درمانی و مراقبتی مربوط به انواع روش های رفع عیوب انکساری را شرح دهد.	آشنایی با درمان ها و مراقبت های عیوب انکساری	دوازدهم
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	-بیماری های حاد عفونی و غیرعفونی چشم و مراقبت های مرتبط را شرح دهد. -انواع تروماهای نافذ و غیرنافذ و سوختگی های چشم و مراقبت های مرتبط را شرح دهد	آشنایی با بیماری های حاد و تروماهای چشمی	سیزدهم
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	آناتومی سیستم شنوایی را شرح دهد.- فیزیولوژی سیستم شنوایی را شرح دهد	آشنایی با فیزیولوژی و آناتومی سیستم شنوایی	چهاردهم
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	-بررسی وضعیت سلامت مددجوی مبتلا به اختلالات شنوایی و معاینات پاراکلینیکی مربوط را شرح دهد - علائم و نشانه	آشنایی با بررسی وضعیت سلامت مددجوی مبتلا به اختلالات شنوایی	پانزدهم

						های اختلال در سیستم شنوایی را شرح دهد. -روش های معاینه در سیستم شنوایی را شرح دهد. -آزمون های پاراکلینیکی مربوط به اختلالات شنوایی را شرح دهد		
دکتر درویش پور	آزمون کتبی و حضور فعال	سخنرانی، یادگیری مبتنی بر تفکر انتقادی		*	*	-بیماری های حاد و مزمن سیستم شنوایی را شرح دهد -کاهش شنوایی و ناشنوایی و مراقبت های مرتبط را شرح دهد. - انواع اوتیت و مراقبت های مرتبط را شرح دهد. -بیماری های اتوایمون و سمیت گوش و مراقبت های مربوط را شرح دهد. - بیماری منییر و مراقبت های مرتبط را شرح دهد. -توانبخشی بیماران با اختلالات شنوایی و مراقبت های مرتبط را شرح دهد.	آشنایی با بیماری های حاد و مزمن سیستم شنوایی	شانزدهم
دکتر میترا زندی	آزمون چند گزینه ای	سخنرانی تعاملی، بحث و پرسش و پاسخ	*	*	*	-دانشجو بتواند آناتومی خارجی و داخلی دستگاه تولید مثل زنان (شامل واژن، رحم، لوله های فالوپ و تخمدان ها) را با دقت توصیف کند.	آشنایی با آناتومی، فیزیولوژی دستگاه تولید مثل زنان و مراقبت های پرستاری در انواع آزمون های تشخیصی زنان	هفدهم

-دانشجو بتواند فیزیولوژی چرخه قاعدگی و هورمون های مؤثر بر آن را به صورت گام به گام توضیح دهد.

-دانشجو بتواند انواع آزمون های تشخیصی زنان (مانند پاپ اسمیر، سونوگرافی، هیستروسالپینگوگرافی و ماموگرافی) را نام برده و هدف و روش انجام هر کدام را بیان کند.

- دانشجو نسبت به حفظ حریم خصوصی و کرامت بیمار در هنگام انجام آزمون های تشخیصی زنان ارزش قائل شود و این ارزش را در رفتار بالینی نشان دهد.

-دانشجو حساسیت و همدلی خود را نسبت به اضطراب و نگرانی زنان در ارتباط با سلامت دستگاه تولید مثل ابراز کند.

-دانشجو اهمیت آموزش و آگاهی بخشی به بیماران را در پیشگیری از بیماری های زنان بپذیرد و به آن متعهد شود.

- دانشجو بتواند مدل آناتومیکی دستگاه تولید مثل زنان را به درستی شناسایی و نشان دهد.

-دانشجو بتواند نحوه آماده سازی بیمار برای انجام آزمون های تشخیصی (مانند پاپ اسمیر یا سونوگرافی) را به صورت عملی انجام دهد.

-دانشجو بتواند مراقبت های پرستاری قبل، حین و بعد از آزمون های تشخیصی را به صورت گام به گام در محیط شبیه سازی اجرا کند.

دکتر میترا زندی	آزمون چند گزینه ای	سخنرانی تعاملی، بحث و پرسش و پاسخ	*	*	*	دانشجو بتواند انواع سقط جنین (تهدید به سقط، سقط ناقص، سقط کامل، سقط عفونی و سقط عادی) را طبقه‌بندی کرده و علل و علائم هر کدام را توضیح دهد. -دانشجو بتواند روش‌های مختلف تکنولوژی کمک باروری (IVF)، ICSI، UI و انتقال جنین (را نام برده و مراحل انجام هر کدام را توصیف کند. -دانشجو بتواند نقش پرستار ناباروری در مشاوره، حمایت عاطفی و مراقبت‌های پس از درمان را به طور کامل بیان کند. -دانشجو ارزش حمایت عاطفی از زوج‌های نابارور و خانواده‌های تجربه‌کننده سقط را درک کرده و در رفتار خود نشان دهد. -دانشجو نسبت به حفظ محرمانگی اطلاعات زوج‌های نابارور متعهد شود و اهمیت آن را بپذیرد. -دانشجو علاقه و انگیزه خود را برای ارائه مراقبت‌های انسان‌محور در حوزه ناباروری نشان دهد. -دانشجو بتواند مراقبت‌های پرستاری در موارد سقط (مانند کنترل خونریزی، مدیریت درد و پیشگیری از عفونت) را در محیط شبیه‌سازی انجام دهد. -دانشجو بتواند آموزش‌های لازم به بیمار در خصوص مصرف داروهای کمک باروری (مانند هورمون‌ها) و عوارض احتمالی را به صورت عملی ارائه کند.	آشنایی با انواع سقط و مراقبت ها آشنایی با انواع تکنولوژی های کمک باروری و نقش پرستار ناباروری	هجد هم
-----------------	--------------------	-----------------------------------	---	---	---	---	---	--------

						-دانشجو بتواند چکلیست مراقبت‌های قبل و بعد از پروسه‌های کمک باروری را به درستی اجرا کند.		
دکتر میترا زندی	آزمون چند گزینه ای	سخنرانی تعاملی، بحث و پرسش و پاسخ	*	*	*	-دانشجو بتواند بیماری‌های شایع سیستم تولید مثل زنان (مانند اندومتریوز، فیبروم رحم، کیست تخمدان، عفونت‌های مقاربتی و سندرم تخمدان پلی کیستیک) را نام برده و علائم، تشخیص و درمان هر کدام را توضیح دهد. -دانشجو بتواند مراحل مختلف سرطان پستان و روش‌های غربالگری (خودآزمایی، ماموگرافی، سونوگرافی) را توصیف کند. -دانشجو بتواند مراقبت‌های پرستاری قبل، حین و بعد از جراحی و شیمی‌درمانی سرطان پستان را به صورت جامع بیان کند. -دانشجو ارزش غربالگری زودهنگام سرطان پستان و اهمیت خودآزمایی ماهانه را بپذیرد و به دیگران نیز ترغیب کند. -دانشجو همدلی و حمایت عاطفی خود را نسبت به زنان مبتلا به سرطان پستان و بیماری‌های زنان نشان دهد. -دانشجو نسبت به کاهش انگ اجتماعی بیماری‌های زنان متعهد شود و این تعهد را در رفتار بالینی بروز دهد. -دانشجو بتواند تکنیک صحیح خودآزمایی پستان را به بیمار آموزش داده و شناسایی کند.	آشنایی با انواع بیماری‌های رایج سیستم تولید مثل زنان آشنایی با مراقبت‌های پرستاری در سرطان پستان	نوزدهم

						-دانشجو بتواند مراقبت‌های زخم پس از ماستکتومی و مدیریت درناژ لنفاوی را در محیط بالینی یا شبیه‌سازی انجام دهد. -دانشجو بتواند برنامه مراقبتی جامع برای بیمار مبتلا به سرطان پستان (شامل مدیریت درد، تغذیه و حمایت روانی) را اجرا کند.		
دکتر میترا زندی	آزمون چند گزینه ای	سخنرانی تعاملی، بحث و پرسش و پاسخ	*	*	*	دانشجو بتواند مشکلات رایج سیستم تناسلی مردان (مانند عفونت پروستات، واریکوسل، اختلال نعوظ، سرطان پروستات و ...) را نام برده و علل، علائم و درمان هر کدام را توضیح دهد. -دانشجو بتواند روش‌های غربالگری سرطان پروستات (PSA)، معاینه انگشتی رکتال (و مراقبت‌های مرتبط را توصیف کند. -دانشجو بتواند نقش پرستار در آموزش، مشاوره و مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات جنسی مردان را بیان کند. -دانشجو ارزش حفظ حریم خصوصی و احترام به مردان مبتلا به مشکلات تناسلی را درک کرده و در رفتار خود نشان دهد. -دانشجو به اهمیت آموزش بهداشت جنسی مردان متعهد شود و این ارزش را بپذیرد. -دانشجو بتواند مراقبت‌های پرستاری پس از جراحی پروستات یا درمان اختلال نعوظ را در محیط شبیه‌سازی اجرا کند. -دانشجو بتواند برنامه مشاوره و آموزش مراقبت در منزل برای بیمار مبتلا به مشکلات پروستات را به درستی ارائه و اجرا کند.	آشنایی با مشکلات رایج سیستم تناسلی مردان و مراقبت های پرستاری	بیستم

دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	دانشجو قادر باشد : اناتومی و فیزیولوژی کلیه و مجاری ادراری را تشریح نماید . آزمایشات اختصاصی بخش کلیه را تفسیر نماید . مراقبت های پرستاری روش های تشخیصی بخش ارولوژی را بیان نماید.	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و یکم
دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	عفونت های فوقانی و تحتانی را در سیستم ادراری تشریح نماید طرح مراقبتی برای بیمار با مشکلات عفونت را ارایه نماید	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و دوم
دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	بی اختیاری و احتباس ادراری را تشریح نماید طرح مراقبتی از بیمار با مشکلات شوک نخاعی را ارایه نماید .	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و سوم
دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	انواع سنگ های ادراری را تشریح نماید و مراقبت از بیمار با مشکل سنگ را ارائه نماید.	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و چهارم
دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	انواع بدخیمی های سیستم ادراری را نام ببرید طرح مراقبتی در بیمار مبتلا به بدخیمی را ارایه نماید.	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و پنجم
دکتر اسمعیلی	آزمون کتبی	سخنرانی، پاورپوینت، بحث گروهی مبتنی بر سناریو	*		*	انواع تروما ها به سیستم ادراری را بیان نماید انواع جراحی ها را نام ببرد مراقبت های پرستاری در هر یک انواع جراحی ها را ارایه نماید.	آشنایی با مشکلات کلیه و مجاری ادراری	بیست و ششم

جدول ۲- روش ارزشیابی

روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی		
تکوینی	آزمون شفاهی	۳۰٪
تراکمی	آزمون کتبی	۷۰٪

جدول ۳- منابع

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس/مدرسين

- 1.Harding M, Kwong J, Roberts D, Hagler D, Reinisch C. Lewis's medical-surgical nursing: Elsevier Health Sciences Amsterdam, The Netherlands;; 2020.
- 2.Potter PA, Perry AG, Stockert PA, Hall A. Fundamentals of nursing-e-book: Elsevier health sciences; 2021.
- 3.Black B. Professional nursing-e-book: concepts & challenges: Elsevier Health Sciences; 2022.
- 4.Perry AG, Potter PA, Ostendorf WR, Laplante N. Clinical nursing skills and techniques-E-Book: Elsevier Health Sciences; 2021.
- 5.Sole ML, Klein DG, Moseley MJ. Introduction to critical care nursing E-Book: Elsevier Health Sciences; 2020.
- 6.Brunner LS. Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing: Lippincott Williams & Wilkins; 2010.
7. Brunner LS. Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing: Lippincott Williams & Wilkins; 2022.

ب) منابع پیشنهادی برای مطالعه دانشجو

1. Harrison's Principles of Internal Medicine textbook of Internal medicin: Elsevier; 2022.
2. Cecil Essentials of Medicine textbook of Internal medicin: Elsevier; 2022

ج) سایت های علمی و مجلات علمی

1. www.cdc.gov/index.html
2. idsociety.org
3. aorn.org
4. aao.org

(د) مجلات علمی فارسی و لاتین:

AORN Journal

JOGNN

AJIC

مجله مراقبت پرستاری و مامایی (وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی/تهران